تۇرسۇن مەخمۇت

يامغۇرلۇق يەكشەنبە

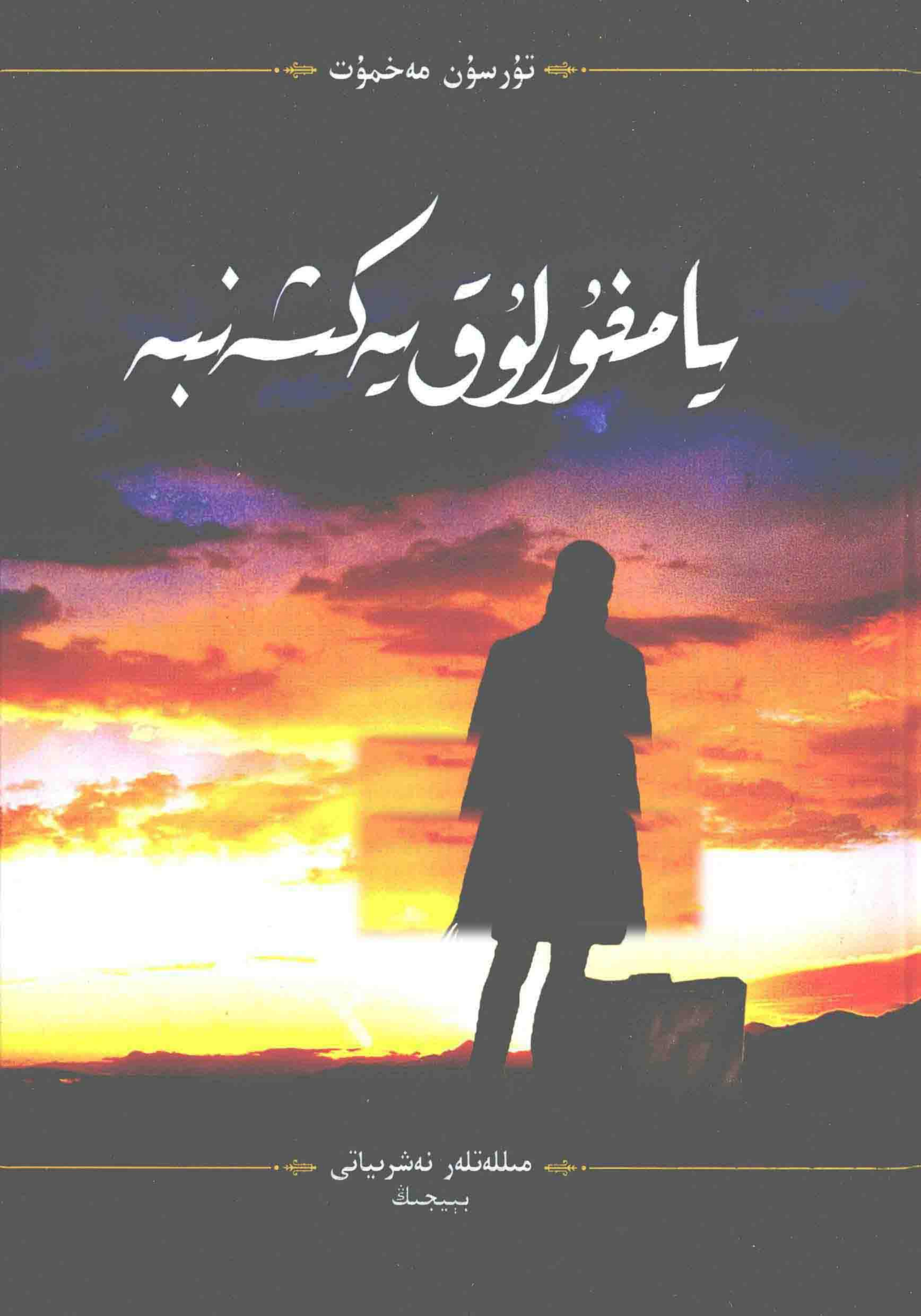

مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

تۇرسۇن مەخمۇت

يامغۇرلۇق يەكشەنبە

学院图

(رومان)

مىللەتلەر نەشرىياتى

责任编辑：买买提江·艾山
责任校对：海仁莎·肉孜
技术编辑：努尔买买提·艾买尔

图书在版编目(CIP)数据

雨中星期天：维吾尔文/ 吐尔逊·麦合木提著. —北京：民族出版社，2012.4
ISBN 978-7-105-12133-5

Ⅰ.①雨…Ⅱ.①吐…Ⅲ.①长篇小说—中国—当代—维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.①I247.5

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2012)第 073804 号

出版发行：民族出版社　http://www.mzcbs.com
社　址：北京市和平里北街 14 号　邮编：100013
电　话：010-64290862（维文室）
印　刷：北京盛通印刷股份有限公司
版　次：2012 年 6 月第 1 版 2012 年 6 月北京第 1 次印刷
开　本：880×1230毫米 32 开
印　张：11
定　价：32.00 元

ISBN 978-7-105-12133-5/I.2334(维 347)

مەسئۇل مۇھەررىر : مۇھەممەتجان ھەسەن
مەسئۇل كوررېكتور: خەيرىنسا روزى
تېخرىداكتور: نۇرمۇھەممەت ئۆمەر ئۇچقۇن

تۇرسۇن مەخمۇت

يامغۇرلۇق يەكشەنبە

(رومان)

نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى : بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14 ـ قورۇ
پوچتا نومۇرى : 100013، تېلېفون نومۇرى: 64290862 ـ 010
ساتقۇچى : جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
باسقۇچى : بېيجىڭ شېڭتۇڭ باسما چەكلىك شىركىتى
نەشرى : 2012 ـ يىل 6 ـ ئايدا 1 ـ قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى : 2012 ـ يىل 6 ـ ئايدا بېيجىڭدا 1 ـ قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى : 880 × 1230م م. 32 كەسلەم
باسما تاۋىقى : 11
باھاسى : 00 .32 يۈەن

ISBN 978-7-105-12133-5/I.2334(维347)

نەشرىياتتىن

ئۆزىنىڭ ئۆزگىچە ئۇسلۇبقا ئىگە بىر تۈركۈم ھېكايە، پوۋېستلىرى بىلەن كىتابخانلارغا تونۇلۇۋاتقان ياش يازغۇچى تۇرسۇن مەخمۇت 1968 - يىل 3 - ئاينىڭ 1 - كۈنى چەرچەن ناھىيەسىنىڭ باغئېرىق يېزىسىدا تۇغۇلغان. 1990 - يىلى قەشقەر پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىنىڭ تىل - ئەدەبىيات فاكۇلتېتىنى پۈتكۈزگەن. ئۇنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتى ئالىي مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ۋاقىتلىرىدا باشلانغان بولۇپ، تۇنجى ھېكايىسى «داۋامى قالغان چۈش» 1989 - يىلى «يېڭى قاشتېشى» ژۇرنىلىدا ئېلان قىلىنغان. ئەنە شۇنىڭدىن باشلاپ ھازىرغىچە ئۇنىڭ ھەرقايسى گېزىت-ژۇرناللاردا 100 پارچىگە يېقىن ھېكايە، پوۋېست ۋە باشقا ژانىردىكى ئەسەرلىرى ئېلان قىلىنغان. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئۈچ قېتىم «خانتەڭرى ئەدەبىيات مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن. نەشرىياتىمىز تەرىپىدىن 2009 - يىلى 12 - ئايدا «تاغامنىڭ شاپتۇللىرى» ناملىق ھېكايىلەر توپلىمى؛ 2010 - يىلى «گۇگۇم» ناملىق رومانى نەشر قىلىنغان. 2010 - يىلى شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن «پەرىشتە يامغۇرى» ناملىق ھېكايىلەر توپلىمى نەشر قىلىنغان.

تۇرسۇن مەخمۇت ئىزدىنىش روھىغا باي يازغۇچى بولۇپ، ئەسەر تىلىدىكى يېنىك رىتىم، بايان ئۇسلۇبىدىكى يېڭىلىق، ئەسەردىكى چوڭقۇر پىكىر ۋە كىتابخانغا قالدۇرغان بوشلۇق قا-

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

تارلىقلار ئۇنىڭ ھەربىر ئەسىرىگە سىڭگەن ئالاھىدىلىك سۈپى-
تىدە، ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنى باشقا يازغۇچىلارنىڭ ئەسەرلىرىدىن
ئالاھىدە پەرقلەندۈرۈپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنى ئوقۇغىنى-
مىزدا دىققىتىمىزنى تارتىدىغىنى بايان تىلىدىكى يېنىك رىتىم
بولۇپ، ئاشۇ يېنىك رىتىمدىن مەستخۇش بولغان كىتابخان ئۆ-
زىنىڭ قانداق قىلىپ ئاجايىپ مەنىلەر بىلەن يۇغۇرۇلغان پىكىر
دۇنياسىغا كىرىپ قالغانلىقىنى سەزمەيلا قالىدۇ.

بۇ قېتىم بىز ئۇنىڭ «يامغۇرلۇق يەكشەنبە» ناملىق رومانى،
«قوڭۇر ئاتلىق مەپە» ناملىق پوۋېستلار توپلىمى، «يولۋاس ئۆل-
تۈرگەن ئەزىمەت ۋە كىر يۇيۇۋاتقان ئەر» ناملىق ھېكايىلەر توپ-
لىمىنى كىتابخانلارنىڭ ھۇزۇرىغا سۇندۇق. ئىشىنىمىزكى، بۇ
ئەسەرلەر ئەدەبىياتىمىزدا مەيدانغا كەلگەن يەنە بىر يېڭىلىق سۈ-
پىتىدە كەڭ ئوقۇرمەنلەرگە ئۆزگىچە ئېستېتىك زوق ۋە بەدىئىي
تۇيغۇ ئاتا قىلىپ، ئۇلارنى چوڭقۇر پىكىر دۇنياسىغا باشلايدۇ.

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب 1
ئىككىنچى باب 23
ئۈچىنچى باب 49
تۆتىنچى باب 72
بەشىنچى باب 93
ئالتىنچى باب 112
يەتتىنچى باب 137
سەككىزىنچى باب 157
توققۇزىنچى باب 176
ئونىنچى باب 201
ئون بىرىنچى باب 222
ئون ئىككىنچى باب 244
ئون ئۈچىنچى باب 268
ئون تۆتىنچى باب 289
ئون بەشىنچى باب 307
ئون ئالتىنچى باب 326

بىرىنچى باب

ئەتىگەندە چامادانىمنى ئېلىپ سىرتقا ماڭدىم، بۇ كۆك رەڭ-
لىك كونا چامادان ئىدى. بىر قارىماققا بۇ چامادان ئاددىي ھەم
چۈكۈنەم كۆرۈنەتتى. چامادانىنىڭ ئۇ يەر-بۇ يەرلىرى يىرتىلىپ
كەتكەن، سىيرتمىلىرىمۇ راۋان ئەمەس ئىدى. بۇ چامادان ئەينى
يىللىرى سودا قىلىپ بېيىپ كەتكەن بىر ئاغىنەمنىڭ ئىدى، ئۇ
يوقاپ كەتكىلى ئون نەچچە يىل بولدى، باشقىلار ئۇنى بىر
مەزگىل خېروئىن سودىسىغا ئارىلىشىپ قېلىپ تۈرمىگە كىرىپ
قاپتۇ، دېيىشىپ يۈردى، كېيىن يەنە كاتتا بىر باينىڭ قىزى بى-
لەن توي قىلىپ كېرىلىپ يۈرگىدەك، باينىڭ قىزى ئۇنىڭ ئى-
ناۋىتىنى قىلىپ بىرنەچچە كىچىك خوتۇن ئېلىپ بېرىپتۇ، دې-
گەندەك سۆزلەر تارقالدى. مەن شۇ چاغدا بۇ گەپنى سەلىم موز-
دۇز دېگەنمىكىن، دەپ گۇمان قىلغانىدىم. شۇ كۈنلەردە ھېلىقى
گەپنى ئاڭلىغانلىكى ئادەم بۇ توغرىلىق ئۆزلىرىنىڭ ئەقلى يەت-
كۈچىلىك ئۇنى-بۇنى دېيىشىپ يۈرۈشتى، كېيىن بۇ ھەقتىكى
سۆزلەر ئاستا-ئاستا يوقاپ كەتتى، ئۇ ئاغىنەم توغرىسىدىكى
گەپلەرگە خەقلەر ئىشەنمەيدىغان بولۇپ قالدىمۇ ياكى بۇنداق
ئىشلار توغرىسىدىكى خەۋەرلەر ھازىر باشقىلارنى قىزىقتۇرال-
مايۋاتامدۇ، بۇنى بىلمىدىم، نېمىلا بولسۇن كىشىلەر ھازىر بىر
زامانلاردا مېنىڭ قولۇمدىكى مۇشۇ چامادانىنى كۆتۈرۈپ جاھان
كەزگەن بىر ئادەمنى ئۇنتۇپ كەتكەندەك قىلاتتى. مۇشۇ چاماد-

نى ھەم ھېلىقى ئاغىنەمنى يادىمغا ئالغان چاغلىرىمدا، كۆڭلەر-نىڭ بىرىدە مەنمۇ خۇددى ئاشۇ ئاغىنەمگە ئوخشاش كىشىلەرنىڭ يادىدىن تامام چىقىپ كېتىمەن، دەپ ئويلايتتىم. بۇنداق چاغلاردا بىردە كۆڭلۈم يېرىم بولغاندەك، بىردە پەرۋايىمغا ئالمىغاندەك تۇيغۇدا بولاتتىم، پۈتۈن - سۈرۈك بىر ئادەم بۇ دۇنياغا كېلىپ نۇرغۇن ئارمانلارنىڭ ئىگىسى بولۇپ جاھاندا ياشاپ، بىر كۈنلەر كېلىپ ئۇ ئىز-دېرەكسىز يوقاپ كەتسە، بۇ ئادەمنى راستلا ئوي-غا سالىدىغان ئىش ئىدى. ھەرقېتىم مۇشۇ چامادان قولۇمغا چىققاندا ئاغىنەم يادىمدىن كېچىپ قالىدۇ. ئۇ دەسلەپتە گازىر-پۇرچاق دېگەندەك نېمىلەرنى سېتىپ يۈرگەن، كېيىنچە دانىسى بىر سومدىن سېتىلىدىغان سۇلياۋ سائەتلەرنى كۆتۈرۈپ يۈرۈپ تىجارەت قىلغان، شۇ ئىشلارنى قىلىپ يۈرۈپ تۇرۇپلا يوقاپ كەتتى، نەچچە يىللارغىچە قايتىپ كەلمىدى، شۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ ئۈستىدىكى ھېلىقى گەپلەر پەيدا بولۇپ قالغانىدى. چا-مادان تۇم كۆك رەڭلىك ئىدى. بۇ چامادانىنىڭ ئاشۇ ئاغىنەمنىڭ ئىكەنلىكىنى بىلىمەن، بىراق قانداق بولۇپ ماڭا تەۋە بولۇپ قالغىنىنى بىلمەيمەن.

سىرتتا يامغۇر يېغىۋاتاتتى. سىم-سىم يامغۇر جاھانغا نەم-خۇش ئىللىقلىق تارتىۋاتاتتى. قېتىپ كەتكەن، غېرىبلىقنىڭ چاڭلىرى يۇقۇشقان كۆڭلۈم يامغۇرنىڭ شەپىسىدىن، يامغۇرنىڭ لەززىز سېزىمىدىن، يامغۇرنىڭ ئوماققىنە سىملداشلىرىدىن يەڭگىل بىر ھوزۇرغا چۆمۈلدى.

مەن چامادانىمغا يازلىق كۆڭلەكلىرىمنى، يەنە بىرنەچچە ئىشتاننى قاتلاپ سالدىم، كىيىملەرنى قاتلىغاندىكى ھالىتىمنى باشقىلار كۆرسە مېنى ناھايىتى ئەستايىدىل ئىش قىلىۋېتىپتۇ، دەپ ئويلايتتى. شۇ ھالدا خوتۇنۇم ھەربىر ئىشىمغا ئاستىرتتىن دىققەت قىلىۋاتقان بولۇشى مۇمكىن ئىدى. مەن بىر كۆڭلەكنىڭ ئالماش ئېتىلىپ قالغان تۈگمىلىرىنى يېشىپ قايتا ئەتكەچ بالا ۋاقىتلىرىمدا سۇغا چۆمۈلگەن ئازمىنى ياد ئەتتىم. بۇ بەش-ئال-

تە غۇلاچ ئېگىزلىكتىن سۇلار ھەيۋەت بىلەن گۈرۈلدەپ چۈشۈ-
دىغان ئازما ئىدى، سۇلارنىڭ گۈرۈلدەشلىرى ئىچىدە ئازمىدىن
لاي سۇنىڭ سالقىن پۇرىقى بىلەن چىرىگەن ياغاچنىڭ ھىدىغا
ئوخشايدىغان بىر پۇراق دىماغقا ئۇرۇلاتتى. ئون بىر- ئون ئىك-
كى ياشلاردىكى سەككىز-ئوندەك بالا ئازما بېشىدىكى توغرا يا-
غاچتىن پەسكە سەكرىشەتتى، «پولتۇڭ» قىلغان ئاۋاز شىددەت
بىلەن سوزۇلۇپ پەسكە چۈشۈۋاتقان سۇنىڭ ئېغىر شاۋقۇنلىرى
ئارىسىدا ئاڭلانماي قالاتتى. سۇغا سەكرىگۈچى لاي سۇنىڭ بۇ-
ژۇلدىغان كۆپۈكلىرى ئىچىدە غايىب بولۇپ بىردەمدىن كېيىن
چاچلىرى بېشىغا چاپلاشقان ھالدا ئازمىنىڭ ئاخىرىدىكى سۇ
ئاستا ئاقىدىغان جايدىن چىقاتتى. بىرسى مەندىن شۇ بالىلار
ھەققىدە سوراپ قالسا، ئاشۇ، چاچلىرى قاغا قانىتىدەك قارا ھەم
قويۇق، چىرايلىق بالىلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ شوخ، سۇغا ئەڭ
كۆپ سەكرەيدىغىنى مەن ئىدىم، دەپ جاۋاب بەرگەن بولاتتىم.
ھازىرغىچە ھېچكىم مەندىن بۇنداق سوئال سوراپ باقمىدى. ئەل-
گىرى كىم بولسىمۇ بەزى ئادەملەرنىڭ مېنىڭ ھاياتىم ھەققىدە
بىرنېمىلەرنى سورىشىنى ئارزۇ قىلىدىغان چاغلىرىم بولغان،
ئىلگىرى شۇنداقتى، ھازىرمۇ ئوخشاش.
— شۇنچە ئېگىز يەردىن قورقماي ئەجەب سەكرەپتىكەنسى-
لەر، تاسادىپىي بېشىڭلار سۇ ئىچىدىكى بىرەر قوزۇققا يا ياغاچقا
تېگىپ كېتىپ قالسا ... ۋاي ... ۋاي نېمىدېگەن قورقۇنچلۇق.
— شۇ، ئۇ زامانلاردا ھېچنېمىدىن قورقمايدىغان گەپكەن.
— ھازىر، سەكرەپ بەر، دېسە سەكرىيەلەمسىز؟
— مۇمكىن ئەمەس، مەن ئەمەس، مېنىڭ يېشىمدىكى ھەر-
قانداق بىرسى ئۇنداق ئازمىلارغا سەكرەشكە ھەرگىز پېتىنالمايدۇ.

كۆك رەڭلىك چامادانغا كىيىملىرىنى رەتلەپ سېلىپ ئۆيدىن
چىقىپ كېتىشىنىڭ تەرەددۇتىغا چۈشكەن بىر ئادەم ئۆتمۈشىنى
ئەسلەپ، بىرەرسى بىلەن مۇشۇنداق سۆزلەرنى دېيىشكەچ ئول-

تۇرغۇسى بارلىقىنى كۆڭلىدە ساقلاپ كەلگەنىدى.

ھېچكىم ئۇنىڭ بىلەن مۇنداق گەپلەرنى دېيىشىپ باقمايتتى. ئۇ مۇشۇنداق سۆھبەتلەرنىڭ بولۇشىنى ئارزۇ قىلاتتى.

ئادەم دېگەن نېمىشقا تېز قېرىپ كېتىدىغاندۇ؟ ئۇ ئۆزىنىڭ قىرىق ياشقا كىرگىنىگە ئىشەنگۇسى كەلمەيتتى، ئارىدىن ھېچقانچە ۋاقىت ئۆتمىدى. ئەللىكتىن ئېشىپ قاپتۇ، خېلى چوڭ ئادەملەرمۇ ئۇنى ئاكا، دەپ چاقىرىدىغان بولۇپ قېلىشىۋاتاتتى. ئۇ كىتابلاردىكى ئۆمۈرنىڭ قىسقىلىقى توغرىسىدىكى گەپلەرنىڭ بىكار ئېيتىلمىغانلىقىنى چۈشەندى.

تاشلىنىپ قالغان باغدا يىڭناغۇچ قوغلاپ يۈرگەن بىر كىچىك بالا پات-پات ئۇنىڭ كۆز ئالدىغا كېلىۋالاتتى. ئۇ بوغۇم-بوغۇم قۇيرۇقلىرى كۆك، قىزىل يەنە توپا رەڭ يىڭناغۇچلارنى بىردە قوغلاپ كېتەتتى، بىردە شاخ- قومۇشلارغا قونۇپ ئولتۇرغاندا تۇتۇۋېلىش ئۈچۈن ناھايىتى ئېھتىيات بىلەن تىۋىش چىقارماسلىققا تىرىشىپ مارىلاپ باراتتى. قولىغا چۈشكەن يىڭناغۇچلارنىڭ نېپىز، سۈزۈك قاناتلىرىنى جان - جەھلى بىلەن سىلكىتىپ گىژىلداشلىرى ئۇنىڭغا قورقۇنچ ھەم ھۇزۇر ئاتا قىلاتتى.

— ئايروپىلان تۇتۇۋالدىم.

بالا ھەرقېتىم يىڭناغۇچ تۇتۇۋالغاندا شۇنداق ۋارقىرىغاچ سەكرەپ كېتەتتى. بەزى چاغلاردا ئايروپىلان كونا باغنىڭ سۈزۈك ئاسمىنىدىن كۆزگە باش بارماقتەك چوڭلۇقتا كۆرۈنۈپ گاھى كۈنچىقىشتىن كۈنپېتىشقا، گاھى كۈنپېتىشتىن كۈنچىقىشقا قاراپ ئۇچۇپ ئۆتەتتى، شۇنداق چىرايلىق ئاسماندا ئايروپىلاننىڭ كەينىدىن ئاپئاق ئىز قالاتتى، ئايروپىلان يىراقلىغانسېرى ئاپئاق بەلۋاغدەك ئىسلار ئاستا-ئاستا يوغىناپ، سۇسلىشىپ ئاخىرىدا يوقاپ كېتەتتى.

— ئاستىراق ۋارقىرا، ئۇكاڭ ئويغىنىپ كېتىدۇ.

قارا كۆزلىرى تەشۋىشلىك چاقناپ تۇرىدىغان ئانىسى ئۇنىڭ

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

مۆرىسىدىن يەڭگىل دۈشكەلەپ قويىاتتى.
— مەن ئايروپىلان تۇتۇۋالدىم، — دەيتتى بالا قولىدا جان - جەھلى بىلەن تىركىشىۋاتقان يىڭناغۇچنى كۆرسىتىپ.
— يوغان ئىش قىلىپسەن، ۋارقىرىما دەيمەن، ئۇكاڭ ئويغىنىپ كېتىدىغان بولسا قولىقىڭنى يۇلىمەن.
ئانىسى شۇنداق دېگەچ يېرىلغان يەرلىرى سىملار بىلەن مەھكەم باغلاپ قويۇلغان ياغاچ سوغىنى ئېلىپ كالا ئېغىلى تەرەپكە ماڭاتتى.
بالا كۇندە دېگۈدەك نەچچە قېتىم ئاسمانغا قاراپ قويىاتتى، تاسادىپىي ئۇچۇپ كېتىۋاتقان ئايروپىلاننى كۆرگەنلىرىدە قىن-قىنىغا پاتماي قالاتتى. شۇنچە ئويلاپمۇ كۆك ئاسماندا ئاپئاق ئىز قالدۇرۇپ ئۇچۇپ ئۆتكەن ئايروپىلاننىڭ قانداق بولۇپ ئاسماننىڭ قەرىدە ئۇچالايدىغانلىقىنى، ئۇنىڭدا كىملەرنىڭ بارلىقىنى پەقەت بىلەلمەيتتى، ئارىدىن شۇنچە يىللار ئۆتكەن بولۇپ، كۈنكى كۇندىمۇ ئايروپىلانلار ئوخشاشلا ئاسماندا شۇنداق ئاق ئىز قالدۇرۇپ ئۇچۇپ ئۆتىدۇ، ھازىرمۇ ئايروپىلاننىڭ قانداق قىلىپ كۆكتە ئۇچالايدىغانلىقىنى، بۇ ئايروپىلانلاردا كىملەرنىڭ بارلىقىنى بىلىپ بولالمايدۇ.
كىتابلاردا، ئۆتمۈشنى تولا ئەسلەيدىغان بولۇپ قېلىش، قېرىلىق يەتكەنلىكىنىڭ بەلگىسى، دېگەندەك گەپلەرنى ئوقۇغانىدىم.
— مەن قېرىپ كەتكەندەك قىلامدىمەن؟!
— ياق، سىز قېرىش تۈگۈل ئازراقمۇ چوڭ بولمىدىڭىز.
خوتۇنۇمنىڭ نېمىشقا مۇشۇنداق دېگىنىنى ئاڭقىرالمىدىم. تەنە قىلىپ دەۋاتىدۇ، دېگەنگە ئۆزۈمنى ئىشەندۈردۈم. «چوڭ بولمىدىڭىز» دېگەن گېپىنىڭ ئۆزىدىنلا زەھەر تېمىپ تۇرىدۇ. خوتۇنۇمنىڭ مېنى زادىلا كەچۈرمەيدىغانلىقىغا ئىشەنگەن چاغلىرىمدا بەكلا بىئارام بولۇپ كېتەتتىم.
— ئازمايدىغان ئادەم يوق، بۇنچىۋالا قىلىپ كەتمە.
ئۇ ماڭا قاراپمۇ قويماي كەشتىسىنى تىكىپ ئولتۇرۇۋەردى.

ئۇنىڭ بىر چاغلاردىكى تەبەسسۇم شولا چېچىپ تۇرىدىغان ئوماق چىرايى جاھاننىڭ قايسى بىر بۇلۇڭلىرىغا يوقىغان، بۇ چىرايدىن ھازىر مۇزغا ئوخشايدىغان ھەتتا مۇزدىنمۇ بەتتەر سوغۇقلۇق چېچىلىپ تۇرىدۇ.

— ئاشۇنداق پەس ئىشلارنى كۆڭلى كۆتۈرىدىغان ئادەم بىلەن بىر ئۆيدە بىللە بولۇپ قالغان بۇ تەقدىرگە مىڭ لەنەت.

خوتۇنۇم مۇشۇ گەپلەرنى قىلغاندا چوقۇم يىغلايدۇ، دەپ ئويلىغانىدىم، ئەمما يىغلىمىدى. بۇ يامغۇرلۇق يەكشەنبىدىكى ئاشۇ ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن خوتۇنۇمنىڭ ماڭا دېگەن تۇنجى گېپى ئىدى.

يېقىندىن بۇيان بالىلىقىمنى تولا ياد ئېتىدىغان بولۇپ قېلىۋاتاتتىم.

بۇرۇن خوتۇنۇمغا بالىلىقىم ھەققىدە جىق گەپلەرنى دەپ بەرگەن، ئۇ بېرىلىپ ئاڭلىغانىدى، خوتۇنۇم ماڭا يۆلىنىپ ئولتۇرۇپ بالىلىقتىكى ھېكايىلىرىمنى ئاڭلاۋاتقاندا ئۆزۈمنى شۇنداق بەختىيار سەزگەنىدىم.

نۇرغۇن يىللار ئىلگىرىكى ئىشلار پات-پات يادىمغا يېتىپ قالاتتى.

باغنىڭ چۆرىسىدىكى قۇچاق يەتمەيدىغان تېرەكلەردە ھوقۇشلار بار ئىدى، تېرەكنىڭ، جىگدىنىڭ شاخلىرىدا قاغىلار قونۇپ ئولتۇرۇشاتتى. ئۆينىڭ ئالدىدىكى ئۆستەڭدە سارغۇچ سۇ لايلىنىپ ئاقاتتى. بىر بالا ئۆستەڭ سۈيى توختىغان چاغلاردا سۇ توختاپ قالغان جايلاردىن بېلىقچانلارنى تۇتۇۋالاتتى، پاكار سۆگەتلەرنىڭ يۇمران شۇڭلىرى ئارىسىدىن قۇشقاچ تۇخۇملىرىنى ئالاتتى. ئانا قۇشقاچنىڭ چاۋۇلداپ جەھلى بىلەن سايراپ باش ئۈستىدىن پۇرۇلداپ ئۇچۇشلىرىدىن قورقۇپمۇ قالاتتى. ئانىسى يۈزۈڭگە سەپكۈن چۈشۈپ قالىدۇ، دەپ ئۇزۇن شاخ سۈپۈرگىنى ئېلىپ بالىنى قوغلايتتى، ئۇ قولىدىكى تۇخۇملارنى سىقىملىغىنىچە ئانىسىغا تۇتۇق بەرمەي قاچاتتى. پايانى يوق ئالەمنىڭ بىر

بۇلۇڭىدا شۇنداق بىر مەھەللە، ئاشۇ مەھەللىدە قۇشقاچ تۇخۇملىرىنى ئېلىپ ئوينايدىغان، يىڭناغۇچ تۇتىدىغان، يىڭناغۇچ تۇتۇۋالسا ئايروپىلان تۇتۇۋالدىم دەپ خۇشال بولىدىغان بىر بالا قىيغىتىپ يۈرەتتى. بۇ بالا شۇ كۈنلەردە كېيىنكى ئۆمرىدە كۆك رەڭلىك چامادانىنى كۆتۈرۈپ ئۆيدىن چىقىپ كېتىدىغانلىقىنى، چامادانغا كەلگۈسى ھەققىدە يېزىلغان ئىككى پارچە كىتابنى سېلىۋالىدىغانلىقىنى خىيالىغا كەلتۈرۈپ قويمايتتى.

«ئۇ كۈنلەر كەلمەسكە كەتتى» كۆڭلۈم بىرقىسما بولۇپ قالدى. مەن ھەسرەت بىلەن ئۇھ تارتىپ قويۇپ قېنىق قىزىل رەڭلىك كۆڭلەكنىڭ تۈگمىسىنى قايتىدىن ئەتتىم، خوتۇنۇم، مۇشۇ كۆڭلىكىڭىز سىزگە بەك يارىشىدۇ، دەيتتى.

ئۆزۈم بىلەن ئۆزۈم سۆزلىشىپ ۋاقىتنى ئاستا ئۆتكۈزۈشكە باشلىدىم. مېنىڭ ئۆزۈم بىلەن ئۆزۈم سۆزلىشىدىغان ئادىتىم بار ئىدى. بۇ ئادەتنى قاچاندىن باشلاپ يۇقتۇرۇۋالغانلىقىمنى بىلمەيتتىم. مۇشۇنداق ئادەتنىڭ ياخشى - يامانلىقىنى بىلمەيتتىم. ياخشى - يامانلىقىنى بىلمىسەممۇ پات-پات ئۆزۈم بىلەن ئۆزۈم سۆزلىشەتتىم.

مەن بالىلىقىمنى تولا ئەسلەيمەن. مەن ئوينىغان باغلار، مەن قوغلىغان توشقانلار، مېنى چىشلىۋالغان ئىت، بىر پاي ئايىغىمنىڭ سۈيى تېز ئاقىدىغان ئېرىققا چۈشۈپ كېتىپ ئېقىپ كېتىشى، مۇشۇ سەۋەبتىن ئانامدىن تىل ئىشتكەنلىرىم، دۆڭلۈكلەر ئارىسىدا سېيالكا بىلەن ئۇرۇق سېلىۋاتقان دېھقانىنىڭ دۇمچەيگىنىچە ھارغىن ئاتلارغا قامچا ئۇرۇشلىرى، يىرگىنچلىك سالجىلارنىڭ چاپلىشىۋېلىشلىرى ...... پات-پات يادىمدىن كېچددۇ. مۇھەببەت ھەم بەخت تەلەي دېگەندەك نېمىلەر تەكشى تارالمىغان دۇنيا ھەققىدە ئۇزاق ئويلىنىمەن. ئۆيدىن چىقىپ كەتمەكچى بولۇشۇم بىلەن بالىلىقىمدىكى ئوي-خىياللىرىم، شۇ چاغدىكى قورقۇشلىرىمنىڭ ھېچبىر ئالاقىسى بولمىسىمۇ ئۆيدىن چىقىپ كېتىشنى نىيەت قىلغاندىن بېرى بالىلىقىم ھەققىدىكى

خاتىرىلەر تولا يادىمغا يېتىدىغان بولۇپ قالدى.

مەن گاڭگىراش ئىچىدە ھاياتىنىڭ بەكلا ئاددىي ئىش ئىكەن- لىكىگە ئۆزۈمنى ئىشەندۈرۈشكە تىرىشىمەن، خوتۇنۇمنىڭ ماڭا پەرۋا قىلماسلىقىغا بۇنچىلا ئېسىلىۋېلىشىمنىڭ ھاجىتى يوق، ئۇ مەن توغرىلىق قانداق ئويدا بولسۇن، ماڭا قانداق مۇئامىلىدە بولسۇن بۇنىڭ زىغىرلاپ كەتكۈدەك يېرى يوق.

مەن مۇشۇنداق ئويلايتتىم.

چامادانىمغا يەنە بىرنەچچە ئىشتاننى قاتلاپ سالدىم، ئاندىن كەلگۈسى دۇنيادا بولىدىغان ئىشلاردىن ئالدىن بېشارەت بېرىپ يېزىلغان ئىككى پارچە كىتابنى سېلىپ قويدۇم. بۇ كىتابلارنى ئىككى- ئۈچ يىلدىن بۇيان ئوقۇيالماي كېلىۋاتاتتىم. ئاتايىن نىيەت قىلىپ نەچچە غەيرەت قىلغان بولساممۇ تېخىچە باشلى- يالماي يۈرەتتىم، تولۇق ئوقۇش دېگەندىن ئېغىز ئاچماق تەس، باشتىكى بىرنەچچە بېتىدىن باشقا ھېچ يېرىنى ئوقۇيالمىدىم. ئوقۇغان يەرلىرىممۇ تامام ئېسىمدىن كۆتۈرۈلۈپ كەتكەندەك قىلاتتى.

دادامنىڭ يازغانلىرى بولغان بولسا ھېلىغىچە ئوقۇپ بولاتتىم.

كۆز ئالدىمغا، قىپقىزىل ئوتلارنىڭ قېلىن كىتابلارنى، دەپ- تەرلەرنى، خاتىرىلەرنى كۆيدۈرۈپ كۈل قىلىۋەتكەنلىكى كەلدى. كىتاب ھەرقانچە ئۇلۇغ نەرسە بولسىمۇ ئۇ ئوتتا كۆيمەيدىغان، سۇدا ئاقمايدىغان خىسلەتكە ئىگە ئەمەسكەن.

رادىيودىن قانداقتۇر بىر يەردە ئېغىر كەلكۈن ئاپىتى بول- غانلىقى توغرىلىق خەۋەر بېرىلىۋاتاتتى. بۇ ھەقتىكى خەۋەر ئاخشام تېلېۋىزوردىمۇ بېرىلگەنىدى، نۇرغۇن ئادەم بەلگىچە سۇ كېچىپ يۈرۈشەتتى. لۆمۈلدەپ ئېقىۋاتقان ئۇلۇغ سۇ ئىچىدە كې- تىۋاتقان كىشىلەرنىڭ ھەسرەتلىك چىرايى كۆڭۈلنى غەش قىلاتتى.

ئۆيىمىزنىڭ ئالدىدىن بىر ئۆستەڭ سۇ ئېقىپ ئۆتەتتى، ئۆستەڭنىڭ قىرلىرىدا ئۆزى خالىغانچە ئۆسۈپ ھەريان شاخ

سوزغان سۈگەت، تېرەكلەر شارىلداپ ئېقىۋاتقان لاي سۇغا، ئۆستەڭ بويىدىكى توپىلاڭ يولغا بەھەيۋەت سايە تاشلايتتى. ئاشۇ توپا يولدا ئېشەك چاپتۇرۇپ كېتىۋاتقان بالىلارنى، غىچىرلاپ تۇرغان هارۋىغا جىگدە شوخىسى باسقان ئادەمنىڭ غەمكىن چىرا- يىنى پات-پات چۈشلىرىمدە كۆرۈپ قالاتتىم. مەن ئەسلىي ئاشۇ ئۆستەڭ بويىدىكى مەھەللىگە مەنسۇپ ئادەم، نامرات بولسىمۇ، ئادەملىرى جېدەلگە ئامراق بولسىمۇ، شۇ يەردە ياشاۋەرگەن بول- سام كۆڭلىرىم بۈگۈنكىدەك بولمايتتى. كەلگۈسى ھەققىدە يېزىل- غان كىتابلارنى ئوقۇشقا مەجبۇر بولمايتتىم، ئوقۇشقا مەجبۇر بولغان تۇرۇقلۇق ئوقۇيالماي ئۇھ تارتىپ يۈرمەيتتىم.

قىشنىڭ مۇدھىش سوغۇقى دەسلەپ باشلانغان كۈنلەردە ئۆستەڭگە مۇز ئارىلاش سۇلار كەپلىشىپ نەچچە كۈن ئاقاتتى، چوڭلار بۇنى قادى كەلدى، دېيىشەتتى، بالىلار تاش، چالمىلارنى ئېتىشىپ يەنە ئۆستەڭدىن قادى سۇزۇپ ئېلىپ يېيىشەتتى، بىر-بىرىگە ئېتىشىپ ئوينايتتى، ئاز كۈن ئۆتۈپ ئۆستەڭ ئاپ- ئاق مۇز تۇتاتتى، ھەپتە ئۆتمەي ئاپئاق قارلار توپا-چاڭ بىلەن بۇلغىنىپ چىرايلىق ئاقلىقىنى يوقىتىپ يۇندا رەڭگە كىرىپ قالاتتى.

بۇرنۇمغا سۇنىڭ ھىدى ئۇرۇلغاندەك بولدى. ئۇ ناھايىتى بۇ- رۇنقى سۇلار ئىدى. قويۇق، سارغۇچ سۇلاردىن پەقەت مۇشۇ سۇ- غىلا خاس بولغان بىر ھىد ئاڭقىيتتى. مەن سۇنىڭ مۇشۇنداق پۇرىقىغا ئامراق ئىدىم. تۈگمەن كويلىسىدا، كونا ئازمىلاردا مۇ- شۇنداق پۇراق بولاتتى. كەڭ ھەم ئازادە سېمونت كۆۋرۈك ئۇس- تىدە ماشىنىدا كېتىۋاتقان چېغىمدا، بۇزۇلۇپ قالغان جۇمەكتىن سۇ تامچىلاپ تۇرغىنىنى كۆرگەندە، پاكىز سۇلارنىڭ يىرگىنچ- لىك ئەۋرەز يوللىرىغا شىددەت بىلەن ئاققىنىنى كۆرگەن چاغ- لىرىمدا، بۇنىڭدىن ناھايىتى بۇرۇنقى سۇ ھىدى گۇپۇلدەپ بۇر- نۇمغا ئۇرۇلاتتى.

باشلىرى قاغا قانىتىدەك قاپقارا بىرنەچچە بالا سۇرەن -

چۇقان بىلەن ھەيۋەتلىك ئازما ئەتراپىدا سەكرىشىپ يۈرەتتى.
ئازمىدىكى بۇژغۇنلاپ تۇرغان سۇلار ئارىسىدىن چىقىپ، ئاپتاپتا
قىزىغان قۇمدا ياتاتتى. ئۇلار قىزىق يۇمشاق كۆك قۇمنى ئالدىغا
تارتىپ مەيدىسىگە دۆۋىلەيتتى، ئۇششاق سۇ تامچىلىرى پارلىغان
دومبىسىدە قۇياشنىڭ ئىسسىق، ئۇلۇغۋار نۇرلىرىنىڭ يېقىملىق
شولىسى ئوينايتتى. سۇ گۈرۈلدەيتتى، قۇياش پارقىراق نۇرلىرى-
نى چاچاتتى.

— سۇنىڭ ئىچىدە كىم ئۇزاق تۇرالايدۇ، كىم ئۇزاق تۇرا-
لىسا شۇ نوچى.

— مانا مەن.

دادىسىدىن «ئوغۇل بالىدەك ئادەم بول» دېگەن گەپنى تولا
ئاڭلايدىغان بىر بالا ئوتتۇرىغا سەكرەپ چىقاتتى. ئۇ يەنە نېمە
گەپلەرنىڭ بولۇشىنى كۈتمەيلا ئالدىراپ سۇغا سەكرىدى. ئۇ
سۇدا ئۇزاق تۇرۇپ نوچى بولۇشنىلا ئارزۇ قىلىدىغان بالا ئىدى،
سۇدا ئۇزاق تۇرۇپ نوچى بولسا نېمە بولىدىغانلىقى، قانداق پاي-
دىغا، قانداق شەرەپكە نائىل بولۇشنى ئويلىمايتتى. ئۇ پەقەت
نوچى بولسىلا بولىدىغاندەك قىلاتتى.

دادامدىن «ئوغۇل بالىدەك ئادەم بول» دېگەن گەپلەرنى
ئاڭلايدىغان، سۇدا ئۇزۇن شۇڭغۇپ تۇرۇپ نوچى بولۇشنى ئارزۇ
قىلغان ئاشۇ يىللاردا يۈرىكىمدە يەنە قانداق ئارزۇلارنىڭ، قانداق
چىرايلىق ئارمانلارنىڭ غەليان كۆتۈرۈلگەنلىكىنى ھازىر بىرمۇ-
بىر ئەسلەپ بولالمايمەن.

ئۆيدە، سورۇنلاردا، مەشرەپلەردە، كوچىلاردا، قايناق بازاردىكى
مىغ-مىغ ئادەملەر توپى ئىچىدە يالغۇز قالغان چاغلىرىمدا كى-
چىك ۋاقىتلىرىمنى تولا ئەسلەيتتىم، شۇ زاماندىكى ئىشلىرىم-
نىڭ توغرا ياكى خاتا بولغانلىقىنى بىلەلمەيتتىم. بۈگۈنكى كۈن-
لىرىمنى ئويلايتتىم. كۈنلەر ئېغىر ئاياغلىرىنى سۆرەپ ئۆتۈپ
كېتىۋېرەتتى، ئۇ كۈن بىلەن بۇ كۈننىڭ، ئالدىنقى يىل بىلەن
بۇ يىلنىڭ پەرقى يوقتەك بىلىنەتتى، ئەتىنىڭ تۈنۈگۈندىن، بۇ-

此为试读，需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com